

A JAPÁN TÁRSASÁGOK KIALAKULÁSA ÉS JELLEMZŐI

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Előadásomban – szándékom szerint – röviden bemutatom a japán társaságok legfontosabb jellemzőit, és áttekintem a jogszabályi alapokat – mintegy bevezetve Yamashita professzor úr előadását.

A japán társasági jog olyan keveréke a német, és kis részben a francia polgári és kereskedelmi jognak, valamint az amerikai társasági jognak, amelyet a japán társadalmi és kulturális tradíciókhoz igazítottak.

A japán társasági jog kialakulása a Meiji-korszakhoz kötődik, amely az egész japán társadalom és gazdaság modernizációját hozta magával. Az első, társasági jogi összehasonlító tervezet elkészítésének igénye 1876-ban merült fel. Az 1880-as években több bizottságot is létrehoztak a törvényszöveg elkészítésére. Karl Friedrich Hermann Rössler a rostocki egyetem tanára, a japán külügyminisztérium jogi tanácsadójaként 1894 elejére megfogalmazott egy törvényszöveg-tervezetet, és ez lett az alapja a végül hatályba lépett kereskedelmi törvénykönyvnek. A végleges szövegváltozatot alapos jogösszehasonlító munka előzte meg: külföldi társasági jogi szabályozásokat vizsgáltak meg; így különösen a németet, a franciát (French law scholar: Kishimoto) és az angolt (English law scholar: Soejima). A Rössler-féle szövegváltozat figyelembe vételével 1886-ban újabb tervezet született a „kereskedelmi társaságokat érintő szabályozás” címmel, ezt 1888-ban hozták nyilvánosságra, és 1890-ben hirdették ki, de csak 1891-ben lépett hatályba. Erről a jogszabályról mondta azt az akkori kancellár: Masamichi Tsuda, hogy olyan mint „mikor felnőltre való ruhát adnak egy gyerekre”.

A jelenlegi társasági jog az 1891. évi törvény 1899-es változatán alapszik. A megfelelő jogszabályi háttér erőteljes gazdasági prosperitást eredményezett: míg az 1890-es évek elején még csak 3000

kereskedelmi társaságot tartottak nyilván, addig 1901-re már 10 ezer felett van a számuk!¹

A kialakuláshoz hasonló erőteljes külföldi hatás a II. világháború után érte a japán társasági jogot: az 1948-as és 1950-es módosítások révén a részvénytársaságokra és az értékpapírokra vonatkozó jogszabályi anyagot az amerikai jog mintájára változtatták meg.²

Jelenleg a japán társasági jog a kereskedelmi kódex második könyvében, és a kft-re vonatkozó külön törvényben van alapvetően szabályozva; háttér-jogszabálynak tekinthető a Ptk. és a kiegészítő jogterületeket szabályozó jogszabályok (pl.: a kereskedelmi jegyzékre, az rt. auditálására vonatkozóan), valamint nagy szerepet játszanak a bírói joggyakorlat által kifejlesztett jogelvek (pl.: jóhiszeműség és bizalom elve, a joggal való visszaélés tilalma, az angolszász jogterületről átkerült *ultra vires* és *constructive notice* doktrínája).³

Japánban kereskedelmi vállalkozást hat jogilag elismert formában lehet folytatni:

a.) Pjt. = k u m i a i;⁴

b.) csendestársaság = t o k u m e i k u m i a i;⁵

c.) kkt. = g o m e i g a i s h a;⁶

d.) bt. = g o s h i g a i s h a;⁷

e.) kft. = y u g e n g a i s h a;⁸

f.) rt. = k a b u s h i k i g a i s h a;⁹

A *KgaA* (Kommanditgesellschaft auf Aktien), betéti rt. formáció 1950-ben lett eltörölve szervezeti, felépítésbeli komplexitása miatt. A *GmbH&Co.KG* (kft. és társa bt.) kezdetektől tilos forma, mert egy korlátozott tagi felelősségű társaság korlátlan tagi felelősséget, beltagságot nem vállalhat.¹⁰

A pjt. és a csendestársaság nem túl népszerű formák a nagy üzleti vállalkozások számára, mivel nem kínál a befektetőknek korlátozott felelősséget, valamint azért, mert ezek a jogalanyok bejegyzetlen társulások. A pjt-t kötelmi jogi szerződés keletkezteti, amely akkor lép hatályba, ha mindegyik szerződő fél megállapodik egy közös vállalkozás folytatásában úgy, hogy vagyoni hozzájárulást teljesítsenek.

Ez a formáció a japán Ptk-ban (Civil Code) szabályozott.¹¹ A pjt. alfa-ja a csendestársaság – a rá vonatkozó előírások a kereskedelmi törvénykönyvben található (Commercial Code) –, amely akkor keletkezik szerződés révén, ha a felek megegyeznek abban, hogy egyikük befektet a másik üzletébe, és megosztják az abból származó hasznot.¹² A csendestárs beruház a másik szerződő fél vállalkozásába, melyet nem közösen folytatnak, hanem csak az üzlettulajdonos működtet, így a csendestársaság anonimitást és korlátozott felelősséget nyújt a csendestársnak. Sem a pjt., sem a csendestársaság nem minősül jogi személynek.

Kereskedelmi társaságnak a négy klasszikus társasági forma minősül: a kkt, a bt, a kft és a rt; az ezekre irányadó szabályokat tekintem át röviden.

1.) Közkereseti társaság (incorporated or general partnership)

Ez olyan társaság, amelynek kettő vagy több korlátlan felelősségű tagja van; ha a társaság vagyona nem fedezi tartozásait, akkor ezért a tagok korlátlanul és egyetemlegesen felelnek.¹³ Mindegyik tagot megilleti az üzletvezetés és a képviselés joga.¹⁴ A társasági szerződésnek a cégnevet, a székhelyet, a tárgyat (a célt), a tagok nevét és címét, valamint az általuk teljesítendő vagyoni hozzájárulások megjelölését kell tartalmaznia; s a szerződést minden tagnak alá kell írnia.¹⁵ A kkt. bejegyzése konstitutív hatályú.¹⁶

A társaság belső viszonyai:

- a nyereség és a veszteség megosztása a tagok között az általuk teljesített vagyoni hozzájárulás értékéhez igazodik;
- minden tagot ellenőrzési jog illet meg;
- döntéshozatal céljából nem kell mindig gyűlést tartani;
- a következő ügyekben egyhangú határozathozatalra van szükség: a társasági szerződés módosítása, a vagyoni betét átruházása, és a társaság tárgyán, célján kívüli jogcselekmények végzése esetén;
- minősített többségű szavazatarány kell a társaság vezető tisztségviselőinek megválasztásához és visszahívásához.¹⁷

A kkt. külső viszonyai:

- a képviseleti jog önállóan és együttesen is gyakorolható;
- az „ultra vires” elv érvényesülése: a társaság vállalkozási körén belüli jogügyletek köthetők csak;
- a társaság által nem fedezett tartozásért a tagok korlátlan és egyetemleges felelőssége áll fenn.¹⁸

Hasonlóan a magyar társasági törvény előírásaihoz külön taglalja a kereskedelmi törvénykönyv a tagsági (a.)¹⁹ és a társasági jogviszony (b.)²⁰ megszűnésének eseteit:

a.)

- a társasági szerződésben meghatározott ok, feltétel bekövetkezése;
- a tagok közös megegyezésével;
- halál;
- csőd;
- gyámság alá helyezésről szóló határozat kézhezvétele;
- kizárás;

b.)

- a társasági szerződésben előírt határozott idő letelte, egyéb feltétel bekövetkezése;
- az összes tag megegyezése;
- egyesülés;
- ha a taglétszám 1 főre csökken;
- a társaság csődje;
- bírósági ítélet. Megszűnési eljárásként végelszámolás vagy felszámolás fordulhat elő.

2.) Betéti társaság (*limited partnership*)

A bt. – hasonlóan a német befolyás alatti más társasági jogokhoz – Japánban is a kkt. különös válfaja, és a kkt-ra vonatkozó előírásokat kell rá alkalmazni a következő eltérésekkel:²¹

- e formációnál van legalább egy korlátozott felelősségű tag, aki az általa vállalt vagyoni betét azon részével tartozik helytállni a társaság tartozásaiért, amit nem teljesített;²²
- a társasági szerződésben külön ki kell térni az egyes tagok felelősségére;²³
- a bejegyzési kérelemnek a tagi felelősség megjelölése mellett a korlátozott felelősségű tagok vagyoni betéeteinek számát és összegét is tartalmaznia kell;²⁴
- csak a korlátlan felelősségű tag jogosult üzletvezetésre, képviselőre, valamint a vezető tisztségviselők választására, visszahívására;²⁵
- valamennyi korlátlan felelősségű tag hozzájárulása szükséges a korlátozott felelősségű tag vagyoni betétjének átruházásához;²⁶
- a kkt-tagokkal és a korlátlan felelősségű tagokkal ellentétben a korlátozott felelősségű tagokra versenyszabadság vonatkozik;²⁷
- a korlátozott felelősségű tag halála esetén örököse taggá válik;²⁸
- a bt. valamennyi korlátlan felelősségű tag hozzájárulásával átalakítható közkereseti társasággá: működés közben kkt-ként folytatható tovább, vagy megszűnéskor kerülhet sor az átalakulásra.²⁹

3.) Korlátolt felelősségű társaság (*limited liability company, company with limited responsibility, private company*)

E jogi személyiségű szervezet alapítására nyereségszerzési céllal kereskedelmi vállalkozás folytatása vagy más jogügyletek kötése miatt kerülhet sor.³⁰ Tilos nyilvános felhívást tenni részvény (részeseadás) jegyzésére a kft létrehozatalakor.

A társasági szerződésnek tartalmaznia kell:

- a cégnevet;
- a székhelyet;

- a tárgyat (célt);
- a tagok nevét, címét (legalább 1, legfeljebb 50 tagja lehet a kft-nek);
- társaság törzstőkéjének összegét, amely nem lehet kevesebb 3 millió yennél;
- a tagok törzsbetétjeinek számát (apport esetén az apporttárgy pontos megjelölését, értékét, és az érte adott betéteket);
- egy törzsbetét összegét (valamennyinek egyenlőnek kell lennie);
- ha nem az alapítók általános gyűlése választja, akkor az igazgatók megjelölését (könyvvizsgáló választása nem kötelező).³¹ A kft bejegyzése attól az időponttól számított 2 hét múlva válik hatályossá, amikor a betétek teljes egészében teljesítésre kerültek.³²

A kft-tagok a társasági jogviszony alapján:

- törzsbetétük összegére korlátozott felelősséggel rendelkeznek;³³
- törzsbetétek számához igazodó részesedésre tarthatnak igényt;³⁴
- egymás között szabadon ruházhatják át üzletrészeiket, kívülállóra viszont csak taggyűlési jóváhagyás esetén;³⁵
- az üzletrészt közös tulajdonban is birtokolhatják.³⁶

A kft-nek két kötelezően megválasztandó szerve van: a taggyűlés és az igazgatók, és egy lehetséges: a könyvvizsgáló. A taggyűlés a legfőbb döntéshozó szerv, amelyet az igazgatók hívnak össze, meghívó küldésével (a tervezett időpont előtt legalább egy héttel kézbesíteni kell ezt a tagoknak). Általában a jelenlévők egyszerű szavazati többségével hozza e szerv a határozatait, oly módon, hogy egy törzsbetét után egy szavazat jár; az írásbeli határozathozatal is megengedett. Az üzletvitelre és a képviselőre egy vagy több igazgatót lehet kijelölni. Az üzletvitel tekintetében, ha több igazgató van, akkor az általuk hozott határozat alapján járhatnak el, míg a képviselő esetében önálló vagy együttes jogkörük lehet. Az operatív szerve

nézve hivatali idő jogszabályilag nincs előírva. A kft. több könyvvizsgálót is választhat, akik jogosultak a társaság iratainak, tulajdonának és üzleteinek vizsgálatára, a számlakönyvek ellenőrzésére és beszámolóik kérése útján az igazgatók munkáját is ellenőrizhetik.³⁷

4.) Részvénytársaság (*joint stock company, limited company, company limited by shares*)

Az rt. jogi személyiségű tőketársaság,³⁸ amely társasági szerződéssel alapítható, a következő kötelező tartalmi elemekkel:³⁹

- cégnév;
- székhely;
- tárgy;
- alapítók személyes adatai;
- társaság által kibocsátandó részvények száma;
- a bejegyzéskor kibocsátandó részvények száma;
- az alapítás közzétételének módja (hivatalos lapban „Official Gazette”, vagy napilapban lehetséges); a kereskedelmi kódex ezeken kívül számos lehetséges tartalmi elemet említ meg, mint pl.: az alapítókat megillető előnyökkel vagy az apportálási előírásokkal kapcsolatban.

Kétféleképpen lehet rt-t alapítani: egyrészt zártkörűen (részvénykibocsátás nélkül; ezt magánalapításnak nevezik /a/),⁴⁰ másrészt részvényjegyzéssel (azaz részvény kibocsátásával /b/)⁴¹:

ad a/: a bejegyzéskor kibocsátandó valamennyi részvényt átveszik az alapítók, úgy, hogy vagyoni hozzájárulásukat azonnal és teljes egészében teljesíteniük kell, és igazgató, valamint könyvvizsgáló választása is előírás. A megválasztott igazgató a bíróságtól ellenőr kijelölését kell, hogy kérje, aki az rt. alapításáról a bíróságnak jelentést készít.

ad b/: az alapítási folyamat részvényjegyzésre felhívással indul, majd a jelentkezési nyomtatványok (név, jegyzett részvények száma, lakóhely, aláírás) kitöltésével folytatódik, ezután, ha minden részvényt lejegyeztek és kibocsátási értéküket teljesítették, akkor alakuló közgyűlést kell tartani, amelyen sor kerül az első igazgatók

és könyvvizsgálók megválasztására, s az alapítási eljárásról igazoló jelentés készítésére.

Mindkét eljárás esetén az rt. bejegyzése attól a naptól számított két hét múlva válik hatályossá, amikor az alapítási procedúra befejeződött.

Az rt. legalább tízmillió yennel alapítható⁴² és az engedélyezett tőke nagysága szerint háromfajta rt-ről beszélhetünk: nagy (az engedélyezett tőke 500 millió yen feletti), közepes (500 millió és 100 millió yen közötti az engedélyezett tőke) és kicsi (100 millió yen alatti az összeg).

A részvényeseket befektetési és igazgatási jogok illetik meg, így pl. befektetési jognak minősül:⁴³

- a részvényes részvény-okirat kiállításához fűződő joga;
- a részvényesek jegyzékébe való bevezetésre vonatkozó jog (a részvényesek jegyzékét az igazgatók vezetik a társaság székhelyén és a részvényesek nevét, címét, részvényeik számát, fajtáját és a részvények szerzési időpontját tartalmazza, amely csak a jegyzékbe bevezetéssel lesz hatályos);
- részvény átruházására vonatkozó jog;
- osztalékhoz való jog.

Igazgatási jogok:⁴⁴

- az igazgatók megválasztására és visszahívására vonatkozó jogosultság;
- az információs jog;
- rendkívüli közgyűlés összehívása;
- könyvvizsgálótól jelentés kérése;
- a közgyűlésen döntési jog a társasági szerződés megszüntetéséről, az igazgatók és könyvvizsgálók perléséről.

Az rt. legfőbb döntéshozó szerve a közgyűlés, amelynek kizárólagos hatáskörébe tartozik a társasági szerződés módosítása, az rt. tőkénének felemelése és leszállítása, az osztalékról való döntés, pénzügyi beszámolók jóváhagyása, a társaság megszűnésének elhatározása stb.⁴⁵

Évente legalább egyszer kell tartani közgyűlést, melyet az igaz-

gatóság határozata alapján kell összehívni és erről a részvényeseket a tervezett időpont előtt legalább kettő héttel értesíteni kell. A határozathozatal a jelenlévő azon részvényesek egyszerű szótöbbségével történik, akik a kibocsátott részvények legalább felét képviselik. Részvényenként egy szavazat jár, de a társaságot saját részvényei után nem illeti meg szavazati jog. A szavazati jogot személyesen és képviselő útján is lehet gyakorolni. Speciális határozathozatalra kerül sor, ha a jelenlévő azon részvényesek kétharmados vagy annál nagyobb szótöbbsége szükséges, akik a kibocsátott részvények legalább felét képviselik, ilyen szükséges pl. egyesülésnél, vagy tőkelezéskor. Rendkívüli határozat meghozatalához, amire pl. részvények átruházhatóságának korlátozása esetén kerülhet sor, azon részvényesek több, mint felének a szavazata szükséges, akik a kibocsátott részvények 2/3-ával, vagy annál többel rendelkeznek.⁴⁶

Az rt-nél legalább három igazgatót kell választani, akiknek nem kell részvényeseknek lenniük és feladataikat megbízási szerződés keretében látják el. Első hivatali idejük nem lehet hosszabb egy évnél, a következők pedig kettő évnél. Kötelességük a társaság javára tevékenykedni, a jogszabályok, a társasági szerződés és a közgyűlés határozatainak betartásával. Az igazgatók ügyvivő szervként igazgatóságot alapítanak, amely az egyes igazgatók tevékenységét ellenőrzi. Az igazgatóság választja az rt-t képviselő igazgatót és határozatait a jelenlévők egyszerű szótöbbségével hozza.⁴⁷ A japán részvénytársaságok igazgatósága erősen hierarchizált szerv, ahol pontos rangsor szerint helyezkedik el minden igazgató (pl.: elnök, elnökhelyettes, rangidős irányító igazgató stb.).

Az rt-nél kötelező szerv a könyvvizsgáló, feladata az üzleti jelentések és számlák vizsgálata, az igazgatók üzleti döntéseinek ellenőrzése és beszámoló készítése a közgyűlés számára. Nem lehet könyvvizsgáló az, aki az rt-nél, vagy annak leánytársaságánál igazgató, cégvezető, vagy alkalmazott. A könyvvizsgálót ex officio jogkör is megilleti, pl.: az igazgatók jogszerűtlen cselekedeteinek megakadályozása kapcsán, vagy bizonyos esetben elláthatják a társaság képviselőjét.⁴⁸

A négy kereskedelmi társaságról, a külföldi társaságokról, a managerekről és a cégnevekről (a cégkizárólagosság csak adott helység-

re vonatkozik az azonos tevékenységet folytatók között)⁴⁹ külön kereskedelmi jegyzékeket vezetnek, a jogi ügyek irodájában (Legal Affairs Bureau) és annak kerületi alirodáiban. Az érintett félnek személyesen vagy képviselője útján meg kell jelennie az iroda felvételi ablakánál, a postán elküldött bejegyzési kérelmet elutasítják. A bejegyzési kérelmek mérete és minősége nincs meghatározva, ceruzával nem tölthetőek ki, a beírt adatok át nem javíthatóak. A szóbeli kérelem nem megengedett. A bejegyzési kérelmeknek tartalmazniuk kell:

- a kérelmező nevét, címét;
- a kérelmező képviselőjének nevét, címét;
- a bejegyzés okát;
- a bejegyzendő adatokat;
- az engedélyek (ha ezekre szükség van) megérkezésének időpontját;
- a bejegyzés-engedélyezési adó összegét (a társaságok bejegyzésekor ez a befizetett tőke 0,7 %-a)
- az adott jegyzék feltüntetését;
- a telephelyek megjelölését;
- a mellékletek (pl.: a képviselő meghatalmazása, engedélyek, társasági szerződés, jegyzőkönyvek, éves mérleg, bélyegzőlenyomat igazolására szolgáló okirat stb.) listáját és ezek egymást követő számozását
- keltezést, aláírást, bélyegzőt.

A bejegyzési kérelem benyújtását bevezetik a felvételi könyvbe, a benyújtás időpontját és az átvételi számot pedig rávezetik a bejegyzési kérelemre. A bejegyzési kérelem elfogadása esetén a bejegyzésről igazoló okirat kibocsátása kérhető.⁵⁰ A bejegyzési eljárásra vonatkozóan nincsenek jogszabályilag határidők előírva; Yamashita professzor úr jóvoltából sikerült az Anderson Mori ügyvédi irodánál egy ügyvéddel gyakorlati jellegű kérdésekről konzultálnom, és ott azt a választ kaptam, hogy általában 1 hétig tarthat a bejegyzési

eljárás, de ez az adott helyi iroda (Tokióban kerületenként van) terheltségétől függ.

Remélhetőleg sikerült a japán kereskedelmi társaságokra vonatkozóan egy rövid, ám átfogó áttekintést nyújtanom a leglényegesebb előírásokról.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

JEGYZETEK

1 M. Fukushima „The significance of the enforcement of the Company Law chapters of the old Commercial Code in 1893“ (Law in Japan; Vol. 24; 1991) és T. Ishiyama „The Company Law in Japan“ (Waseda Bulletin of Comparative Law; Vol. 15; 1994)	21 Kereskedelmi Kódex 147 §
2 K. Egashira „Commercial Law“ (Law in Japan; Vol. 26; 2000)	22 Kereskedelmi Kódex 157§
3 „Introduction to Commercial Code in Japan“ (Research and Training Institute, Ministry of Justice; Tokyo; Japan; Study Course in Legal and Judicial Cooperation Agency)	23 Kereskedelmi Kódex 147 §
4 Ptk 667§ (1)	24 Kereskedelmi Kódex 149§
5 Kereskedelmi Kódex 535§	25 Kereskedelmi Kódex 151§, 154§, 152§
6 Kereskedelmi Kódex, 2. Könyv, II. fejezet	26 Kereskedelmi Kódex 154§
7 Kereskedelmi Kódex, 2. Könyv, III. fejezet	27 Kereskedelmi Kódex 155§
8 Kft-törvény (1938. ápr.5.)	28 Kereskedelmi Kódex 161§
9 Kereskedelmi Kódex, 2. Könyv, IV-VII: fejezetek	29 Kereskedelmi Kódex 162§ (2), 163§
10 M. Tatsuta „Recent developments in Japanese corporation law“ (Staat und Unternehmen aus der Sicht des Rechts; Deutsch-japanisches Symposium in Kyoto vom 1. bis 3. Oktober 1992; I. C. B. Mohr Tübingen 1994)	30 Kft-tv. 1§
11 Ptk 667 §(1)	31 Kft-tv. 3§, 5§, 6§, 7§, 8§, 9§, 10§, 11§, 33§
12 Kereskedelmi Kódex 535§	32 Kft-tv. 13§ (1)
13 Kereskedelmi Kódex 80§	33 Kft-tv. 17§
14 Kereskedelmi Kódex 70§ és 76§	34 Kft-tv. 44§
15 Kereskedelmi Kódex 63§	35 Kft-tv. 19§
16 Kereskedelmi Kódex 64§	36 Kft-tv. 22§
17 Kereskedelmi Kódex 71§-75§	37 Kft-tv. 25§-42§
18 Kereskedelmi Kódex 76§-82§	38 Kereskedelmi Kódex 54§
19 Kereskedelmi Kódex 85§	39 Kereskedelmi Kódex 166§
20 Kereskedelmi Kódex 94§	40 Kereskedelmi Kódex 170§-173 §
	41 Kereskedelmi Kódex 174§-183§
	42 Kereskedelmi Kódex 168-4§
	43 Kereskedelmi Kódex 204§, 205§, 226§, 290§
	44 Kereskedelmi Kódex 254§., 257§, 237-3§, 275§, 237§, 404§, 408§, 417§
	45 Kereskedelmi Kódex 230-10§
	46 Kereskedelmi Kódex 231§-244§, 343§, 348§
	47 Kereskedelmi Kódex 254§-261§
	48 Kereskedelmi Kódex 273§-276§
	49 Kereskedelmi Kódex 19§
	50 „Introduction to the Commercial Registration Law in Japan“ (Research and Training Institute, Ministry of Justice, Tokyo, Japan)

